

BALATONALMÁDI VÁROS POLGÁRMESTERE

8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.

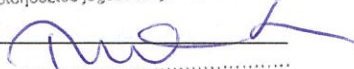
polgarmester@balatonalmadi.hu

+ 36 88 542 410

Az előterjesztés jogszabállyal nem ellentétes.

Szám: 20/38-2/2026

ELŐTERJESZTÉS

jegyző

a Képviselő-testület 2026. február 26-ai ülésére

Tárgy: Előzetes döntés Balatonalmádi 10518 hrsz-ú ingatlanon található „Időkapu” című művészeti alkotásának helyi egyedi védelem alá helyezésére irányuló ismételt kérelme ügyében

Tisztelt Képviselő-testület!

2023. októberében kelt végzésében megkeresett a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály 1. Építésügyi Osztálya (8230 Balatonfüred, Kossuth u. 26., a továbbiakban: építésfelügyeleti hatóság) VE/51-ETDR/1268-7/2023 ügyiratszámú a Balatonalmádi, zártkert 10518 helyrajzi számú, a természetben Magyar utca 21-23. szám alatti kivett zártkerti művelés alól kivett terület és gazdasági épület művelési ágú, 4190 m² területű ingatlannal (a továbbiakban: ingatlan) kapcsolatban.

Helyszíni ellenőrzése alkalmával az illetékes hatóság megállapította, hogy az ingatlanon az ingatlan-nyilvántartásban szereplő gazdasági épületen kívül egy 12,87 m X 7,00 m-es, 4,20 gerincmagasságú, vasbeton oszlopokon álló fa ácsszerkezetű, oldalról nyitott épület található.

Az építető által az építésfelügyeleti hatóságnak megküldött, az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda által készített szakvélemény alapján a 12,87m*7,0m befoglaló alapterületű építmény Csurka Eszter képzőművész által készített „Időkapu” című műalkotása.

Az építésfelügyeleti hatóság tájékoztatásomat kérte arról, hogy nyújtottak-e be a fenti műalkotással, vagy az építménnyel kapcsolatos kérelmet az önkormányzathoz. Az ingatlanon lévő építmény helyi védett-e, illetve folyamatban van-e a helyi védetté nyilvánítása, az önkormányzat képviselőtestülete élt-e a műalkotással (építménnyel) kapcsolatosan a beadványban hivatkozott Tv. 109. § (3) bekezdés szerinti véleményezési jogával. VE/51-ETDR/1268-8/2023 ügyiratszámú levelével megkeresett továbbá, hogy a tárgyi ingatlannal kapcsolatosan rendelkezésemre álló, a műszaki nyilvántartásban fellelhető engedélyeket és a hozzájuk tartozó építészeti-műszaki tervdokumentációt részére küldjem meg.

Megkeresésével kapcsolatban tájékoztattam, hogy a tárgyi ingatlanon megépült 12,87 m X 7,00 m-es, 4,20 gerincmagasságú, vasbeton oszlopokon álló fa ácsszerkezetű épületen elhelyezett műalkotással kapcsolatban Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületéhez a Tv. 109. § (3) bekezdésével összefüggésben kérelem nem érkezett be. A Képviselő-testület ennek megfelelően véleményezési jogával nem élt. Tájékoztattam továbbá, hogy Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a településképi védelméről szóló 6/2023. (II. 23.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: TKR) 1. számú melléklete alapján az érintett ingatlanon helyi védett érték nem található. Az érintett ingatlannal kapcsolatban helyi védelem alá helyezésre irányuló kérelem Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületéhez nem érkezett.

Tárgyi ingatlannal kapcsolatban rendelkezésemre álló dokumentációt részére megküldtem. A vélhetően szabálytalanul megépült épülettel kapcsolatban semmiféle dokumentáció nem áll rendelkezésre.

Csurka Eszter (1114 Budapest, Orlay utca 9. 3. em. 9a.) 2024. január 29-én kelt e-mailben megküldött kérelmével fordult hozzám, amelyben a műalkotás védetté nyilvánítását indítványozta. Kérelméhez mellékelte az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda (1055 Budapest, Honvéd u. 13-15.) által kiadott, Csurka Eszter képzőművész által készített Időkapu című műalkotásával kapcsolatos, 2023. szeptember 21-én kelt szakvéleményt. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Tv.) 109. § (3) bekezdése alapján: „Nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat az illetékes önkormányzat képviselőtestülete - szakvélemény kikérésével - védeni köteles, új elhelyezés esetén véleményezési joga van.” Kérelmét, valamint a szakvéleményt megvizsgálva megállapítottam, hogy a szakvélemény a Tv. 109. § (1), valamint (2) bekezdése művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról rendelkezik; a nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokról a 109. § (3) bekezdése rendelkezik.

Fentiek alapján a kérelem érdemben nem bírálható el, tekintve, hogy az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik.

Csurka Eszter 2024. június 26. napján az akkori polgármester fogadóóráján megjelent és előadta, hogy gondoskodik a szakvélemény módosításáról a megfelelő jogszabályhelyre való hivatkozás tekintetében, valamint ennek megfelelően új kérelmet nyújt be a művészeti alkotás védelmével kapcsolatban.

Új, 2024. június 26. napján kelt kérelmét (1. melléklet), valamint a módosított szakvéleményt (2. melléklet) hivatalom 2024. június 27. napján érkezett és iktatta.

Az ingatlanon a szakvéleményben "összművészeti alkotás"-ként nevesített objektum a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) 16. § (fogalommeghatározások) 34. pontja szerint Építmény: építési tevékenységgel létrehozott, vagy késztermékként az építési helyszínre szállított, – rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készültségi fokára és kiterjedésére tekintet nélkül – minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre; (az építmény az épület és műtárgy gyűjtőfogalma).

A Méptv. 16. § 42. pontja alapján épületnek (olyan építmény, amely szerkezeteivel fedett teret, helyiséget vagy ezek együttesét zárja körül meghatározott rendeltetés vagy rendeltetésével összefüggő tevékenység céljából) minősül, tekintve, hogy a műtárgy kritériumrendszerének (mindazon építmény, ami nem minősül épületnek és épület funkciót jellemzően nem tartalmaz, ideértve különösen az utat, hidat, tornyot, a távközlés műszaki létesítményeit, a villamos energia, gáz-, folyadék-, ömlesztett anyag továbbítására és tárolására szolgáló és nyomvonalas műszaki alkotásokat, valamint a kültéri szobrokat és a kültéri installációkat)) nem felel meg.

Az építmény helyi egyedi védettségével kapcsolatban az Méptv., valamint a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Elj. R), és a TKR rendelkezései az irányadóak.

A TKR 2. § (1) bekezdése értelmében a helyi védelem célja Balatonalmádi településképe és történelme szempontjából meghatározó, műemléki védelem alatt nem álló azon építészeti örökségének, valamint a településképet meghatározó táji elemeinek megőrzése a jövő nemzedékei számára, amelyek sajátos megjelenésüknél, jellegzetességüknél, településképi vagy településszerkezeti értéküknél fogva a térség, illetőleg a település szempontjából kiemelkedőek, hagyományt őriznek, az ott élt és élő emberek és közösségek munkáját és kultúráját híven tükrözik, a helyi építészeti örökség részét képezik, a város kulturális kincsének részei, ezért megőrzésük, fenntartásuk, méltó használatuk és bemutatásuk közérdek.

Álláspontom szerint a tárgyi ingatlanon megépült vasbeton oszlopokon álló fa ácsszerkezetű épület megőrzése, fenntartása, méltó használata és bemutatása nem közérdek, helyi egyedi védelme nem indokolt.

A tárgyi ingatlan Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatról szóló 27/2015 (IX.25.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: HÉSZ), valamint a Szabályozási Terv alapján Mk1 jelű 'kertes mezőgazdasági terület' övezetében fekszik. A HÉSZ 78.§ (1) bekezdése értelmében az övezetben a megengedhető legnagyobb beépítettség (a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA) 1. számú melléklet 2. táblázat) 3 %, a prэшáz legnagyobb alapterülete 100 m². A tárgyi ingatlanon jogszerűen meglévő gazdasági épület bruttó alapterülete (TÉKA 1. számú melléklet 18. pont) ~100m². Jóllehet ez a 4190 m²-es telekméret függvényében 2,4%-os beépítettséget jelent, a telek meglévő beépített területe kimeríti azonban a megengedett legnagyobb alapterületre vonatkozó 100 m²-es korlátot. Azaz, ezen túl nem építhető semmilyen olyan egyéb építmény, ami a telek beépített területét tovább növeli, tekintve, hogy a telek elérte legnagyobb beépítettségét.

Építési tevékenységet végezni az e kormányrendeletben foglaltak, valamint az egyéb jogszabályok megtartásán túl, csak a helyi építési szabályzat előírásainak megfelelően

szabad. Szakszerűtlen a kivitelezői tevékenység, ha azt - az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység kivételével - a helyi építési szabályzat rendelkezéseitől eltérően végzik. A szabálytalan építkezések feltárása, valamint az építési folyamat felügyeletének felügyelete - kijelölő kormányrendelet alapján - az építésfelügyeleti hatóság feladata, amit e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint lát el.

Amennyiben a Képviselő-testület az épületet képzőművészeti alkotásként tekinti, ez esetben a lektorátusi szakvélemény elégséges. Dönthet a Tv. 109. § (3) bekezdése alapján nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotás (művészeti alkotás valamely művészi alkotó tevékenység eredménye, ami lehet festmény, szobor, emlékmű) védelméről.

Fontos tekintettel lenni azonban arra, hogy az Alkotmánybíróság több döntésében kifejezésre juttatta, hogy „a joggal való visszaélés tilalmának érvénye nem szorítkozik egyetlen jogágra, hanem e tilalom – az egyes jogágak sajátosságaitól függő formában – az egész jogrendszerben érvényre jut (31/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 240, 245–246.; 3076/2013. (III. 27.) AB határozat). Az eredetileg a polgári jogra jellemző alapvetően az Alkotmánybíróság a jogbiztonság elvét magába foglaló jogállam-klauszulából vezette le. A joggal való visszaélés tilalmának a közjogban való érvényesülését elemző 31/1998. (VI. 25.) AB határozat megállapította, hogy „az egyaránt irányadó a jogalkotó szervek, a jogalkalmazó szervek, illetőleg az ügyfelek magatartására.

Az önkényes joggyakorlás tehát semmilyen felhatalmazás mellett nem megengedett.

2024. július 16. napján ezt a kérelmet már a képviselő-testület tárgyalta, akkor úgy döntött, hogy a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály 1. Építésügyi Osztálya VE/51-ETDR/1268-7/2023 ügyiratszámú építésfelügyeleti eljárás jogerős befejezését és annak megállapításaira tekintettel építmény fennállásának jogszerűségét, kétséget kizáró módon történő igazolása esetén gyakorolja csak hatáskörét a kérelmezett védelem alá helyezés tárgyában.

Ezért azt javaslom, hogy jelen kérelem tárgya szerinti döntés meghozatalánál a képviselő-testület vegye figyelembe a hivatkozott építésfelügyeleti eljárás jogerős befejezését miszerint a Balatonalmádi 10518 hrsz-ú ingatlanon található műterem rendeltetésű épület bontására vonatkozó VE/51-ETDR/1268-11/2023. (XI.15.) számú bontási kötelezés határozatot a törvényszék helyben hagyta. A bontásra biztosított határidő lejárt, az épület bontása mégsem történt meg.

Csurka Eszter jelen kérelemben új okot adó körülménynek a törvényszék döntését figyelmen kívül hagyva az épület egyházi szertartás keretében történt felszentelésére és az egyházjog szerinti szent dologként (TEKA/ res sacra) került meghatározására hivatkozik.

2025. május 2. napján Főtisztelendő Pásztor Ferenc Timóteus atya, független ókatolikus szerzetespap megáldotta és megszentelte az IDŐKAPU műalkotást és a benne található „Isten Szolgája Márton Áron püspök” ereklyéjét, valamint annak emléktábláját.

Magyarországon a vallási közösségek jogi státuszát az 2011. évi CCVI. törvény szabályozza. A Független Ókatolikus Egyház nem szerepel a magyar állami hivatalos bejegyzett vallási közösségek listáján, vagyis jogi értelemben nem elismert bejegyzett vallási közösség.

Márton Áron püspököt 2024. decemberében Ferenc pápa Tiszteletre méltónak avatta. Nem ismert, hogy Márton Áron püspöknek hivatalos ereklyéje lenne a római katolikus egyház által, amíg boldoggá vagy szentté avatását nem fejezik be – ugyanis a katolikus egyház csak boldoggá vagy szentté avatott személyek számára ismer el hivatalos ereklyét. Így az IDŐKAPU művészeti alkotás szent dologként történő meghatározása nem állja meg a helyét. Ezért az új eljárásra okot adó új körülménynek csak a bontási kötelezést helyben hagyó törvényszéki döntés tekinthető.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Balatonalmádi, 2026. február 20.

Bercsényi László
polgármester

A határozat meghozatalához egyszerű többség szükséges.

Az előterjesztést készítette:
Az előterjesztést tárgyalja:

Törös Rozália települési főépítési referens
Városfejlesztési Bizottság

Határozati javaslat

Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2026. (.....) önkormányzati határozata

Balatonalmádi 10518 hrsz-ú ingatlanon található „Időkapu” című művészeti alkotásának helyi egyedi védelem alá helyezésére irányuló ismételt kérelemről

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta „Előzetes döntés Balatonalmádi 10518 hrsz-ú ingatlanon található „Időkapu” című művészeti alkotásának helyi egyedi védelem alá helyezésére irányuló ismételt kérelme ügyében” című előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Csurka Eszternek a Balatonalmádi 10518 hrsz-ú ingatlanon található „Időkapu” című művészeti alkotásának helyi egyedi védelem alá helyezésére irányuló kérelmében foglaltakat megismerte és úgy dönt, hogy a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály 1. Építésügyi Osztálya (8230 Balatonfüred, Kossuth u. 26., a továbbiakban: építésfelügyeleti hatóság) VE/51-ETDR/1268-7/2023 ügyiratszámú építésfelügyeleti eljárás végleges és végrehajtható befejezésére tekintettel a helyi egyedi védelem alá helyezési eljárás kezdeményezésére vonatkozó kérelmet elutasítja.
2. A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a döntésről - a határozat megküldésével - a kérelmezőt tájékoztassa.

Felelős: Bercsényi László polgármester
Hivatali felelős: 2. pontban: Berki Bálint települési főépítész
Határidő: 2. pontban: azonnal

Balatonalmádi, 2026. február 26.

Bercsényi László s.k.
polgármester

Tárnoki Renáta Sára s.k.
jegyző

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete részére
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.

Tisztelt Képviselő-testület!

Alulírott **Csurka Eszter** (születési neve: Csurka Eszter, születési hely és idő: Budapest, 1969. szeptember 27., anyja neve: Borsányi Klára, lakóhelye: 1114 Budapest, Orlay utca 9. 3. em. 9. ajtó) **kezdeményező – M/1.** számú mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, a **Horony Ügyvédi Iroda** (képv.: dr. Horony Levente ügyvéd, székhely: 1111 Budapest, Kende utca 5. 3. em. 1., nyilvántartási szám: Budapesti Ügyvédi Kamara: 4932, telefonszám: 413-0872, e-mail: ugyved@horony.hu, adószám: 19291341-2-43, cégkapu: 19291341#cegkapu, KASZ: 36061634) útján – a településkép védelméről szóló Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2023. (II. 23.) önkormányzati rendeletének 3. §-a alapján, az alábbi

helyi egyedi védelem alá helyezés iránti eljárást

kezdeményezi.

I. Kérelem

Csurka Eszter kezdeményező kéri a T. Képviselő-testületet, hogy a Balatonalmádi 10518 hrsz. alatt nyilvántartott, természetben Balatonalmádi, Magyar u. 21-23. szám alatti kivett zártkerti ingatlanon (a továbbiakban: Ingatlan) található TEKA (res sacra) műalkotást helyezze *helyi egyedi védelem* alá.

Csurka Eszter kezdeményező kéri továbbá a T. Képviselő-testületet, hogy a TEKA (res sacra) helyi egyedi védelem alá helyezést elrendelő képviselő-testületi döntés hatályba lépésétől számított 15 napon belül intézkedni szíveskedjen, hogy a jegyző a védelem tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését kezdeményezze az illetékes földhivattaltól.

II. Eljárás megindításának alapjául szolgáló jogszabályhelyek

Kezdeményező az eljárás megindítása tekintetében hivatkozik a jelenleg hatályos, a településkép védelméről szóló Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2023. (II. 23.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) alábbi rendelkezéseire.

1. § E rendelet alkalmazásában:

4. Helyi egyedi védelem alatt álló érték: jelen rendelet alapján védelem alá helyezett, országos védelem alatt nem álló, helyi értéket hordozó építmény, vagy építményrész, amelyet az építés időpontjában fennálló állapota szerint, értékeit megőrizve kell fenntartani.

2. § (1) A helyi védelem célja Balatonalmádi településképe és történelme szempontjából meghatározó, műemléki védelem alatt nem álló azon építészeti örökségének, valamint a településképet meghatározó táji elemeinek megőrzése a jövő nemzedékei számára, amelyek sajátos megjelenésüknél, jellegzetességüknél, településképi vagy településszerkezeti értéküknél fogva a térség, illetőleg a település szempontjából kiemelkedőek, hagyományt őriznek, az ott élt és élő emberek és közösségek munkáját és kultúráját híven tükrözik, a helyi építészeti örökség részét képezik, a város kulturális kincsének részei, ezért megőrzésük, fenntartásuk, méltó használatuk és bemutatásuk közérdek.

(2) Tilos a helyi védett építészeti örökség elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, vagy megsemmisítése.

3. § (1) A helyi védelem alá helyezésről és annak megszüntetéséről a jelen rendelet 4-5. §-ban foglaltak szerint a **Képviselő-testület dönt**. A helyi védelem alá helyezési és annak megszüntetése iránti eljárást **bármely természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kezdeményezheti írásban**.

(2) A helyi védelem alá helyezést kezdeményező javaslatnak tartalmaznia kell:

a) a helyi védelemre javasolt építészeti örökség megnevezését, egyedi védelem esetén a címét és helyrajzi számát, területi védelem esetén a terület térképi lehatárolását a helyrajzi számok megjelölésével,

b) a helyi védelem alá helyezés kezdeményezésének indoklását, továbbá

c) a kezdeményező megnevezését, lakcímét vagy székhelyét, egyéb elérhetőségeit, (...)

(4) Amennyiben a helyi védelem alá helyezést vagy annak megszüntetését kezdeményező javaslat nem tartalmazza jelen rendeletben meghatározott kellékeket, a polgármester a kezdeményezőt 30 naptári napos határidővel hiánypótlásra hívja fel.

4. § A helyi védelem alá helyezési vagy a helyi védelem megszüntetése iránti eljárásban **érdekeltnek kell tekinteni:**

a) a javaslattal érintett földrészlet, ingatlan tulajdonosát,

b) műalkotás esetén az alkotót, vagy a szerzői jog jogosultját, valamint

c) a kezdeményezőt.

5. § (1) A helyi védelem alá helyezés vagy a helyi védelem megszüntetése iránti eljárás kezdeményezéséről, az értékvizsgálat vagy szakvélemény közzétételével egyidejűleg, **az önkormányzat honlapján 15 napon belül tájékoztatást kell közzétenni**, továbbá helyi egyedi védelemre irányuló kezdeményezés esetén írásban értesíteni kell a 4. § szerinti érdekelt feleket.

(2) A kezdeményezéssel kapcsolatban az érdekelt az értesítés átvételét követő 15 napon belül írásban észrevételt tehetnek.

(3) A helyi védelem alá helyezésről vagy a helyi védelem megszüntetéséről a képviselő-testület:

a) a helyi védelem alá helyezés elrendelését vagy megszüntetését megalapozó értékvizsgálat vagy szakvélemény és

b) a 4. §-ban meghatározott érdekelték észrevételeinek és

c)¹⁾ a települési főépítész véleményének figyelembevételével dönt.

(4) A helyi védelem alá helyezéssel vagy a helyi védelem megszüntetésével kapcsolatos képviselő-testületi döntésről az önkormányzat honlapján a döntés napjától számított 15 napon belül tájékoztatást kell közzétenni, továbbá írásban értesíteni kell a 4. § szerinti érdekeltet.

(5) A helyi védelem alá helyezést és a helyi védelem megszüntetését elrendelő képviselő-testületi döntés hatályba lépésétől számított 15 napon belül a jegyző kezdeményezi a védelem tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését vagy annak törlését.

7. § (1) A helyi védelem alá helyezett értékekről az önkormányzat nyilvántartást vezet az Elektronikus Térségi Tervezés Támogató Rendszer felhasználásával.

III. A helyi egyedi védelem alá helyezést kezdeményező javaslat tartalmi elemei

a) a helyi védelemre javasolt építészeti örökség megnevezése, egyedi védelem esetén a címe és helyrajzi száma, területi védelem esetén a terület térképi lehatárolása a helyrajzi számok megjelölésével,

Helyi védelemre javasolt építészeti örökség

- megnevezése: **TEKA (res sacra)**

- címe és helyrajzi száma: **Balatonalmádi 10518 hrsz. alatt nyilvántartott, természetben 8220 Balatonalmádi, Magyar u. 21-23. szám alatti kivett zártkerti ingatlanon található 12,87 x 7 x 4,2 méteres, hat oszlopból álló, félig fallal rendelkező, tetővel fedett, beton, fa és festék felhasználásával létrehozott funkcionális, esztétikai jelleggel bíró térben elhelyezett Márton Áron püspök felszentelt ereklyéje**

- terület térképi lehatárolása a helyrajzi számok megjelölésével: **kezdeményező az M/2. számú mellékletként csatolja a tárgyi ingatlan tulajdoni lapját, továbbá az M/3. számú mellékletként a térképmásolatot, amely az ingatlan helyrajzi számának feltüntetésével ábrázolja az ingatlan körülhatárolását.**

b) a helyi egyedi védelem alá helyezés kezdeményezésének indoklása

Csurka Eszter kezdeményező, mint képzőművész, Balatonalmádi területén egy összművészeti alkotást hozott létre, amely $12,87 \times 7,00 \times 4,20$ méter kiterjedésű, hat darab oszlopból álló, részben fallal határolt, tetővel lefedett téralakítás. Az alkotás beton, fa és festék felhasználásával készült, funkcionális és esztétikai rendeltetéssel bír. A téralakítás és rendezés, mint művészi kifejezőeszköz jelenik meg, meghatározott kompozíció alapján. Az **Alkotóművészeti Koordinációs Iroda** a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1) és (2) bekezdései alapján **elkészítette a szakvéleményt Csurka Eszter képzőművész által készített műalkotásáról.** Az elkészült szakvéleményt a kezdeményező jelen kérelméhez **M/4. sorszámu mellékletként csatolja.** A szakvélemény rögzíti, hogy **„Javasoljuk elkészülte után az egész egység védetté nyilvánítását. Az alkotás különleges, a jelenkori magyar képzőművészet egy nagyon fontos ágát képviseli. Megtartása kiemelten fontos. Az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda – a szakértői vélemények alapján – a bemutatott műalkotást a bírálaton elhangzott észrevételek megfontolásával megtartásra és védelmezett státuszra javasolja.”**

Kezdeményező Balatonalmádi szellemi értékeinek gyarapítása érdekében a tulajdonában álló ingatlanon létrehozott, $12,87 \times 7,00 \times 4,20$ méter kiterjedésű, hat darab oszlopból álló, részben fallal határolt, tetővel lefedett térben, mint összművészeti műalkotásában, elhelyezte **Márton Áron püspök**, hosszú ideje családi birtokában lévő, ereklyéjét. Az ereklye elhelyezése során a kezdeményező figyelemmel volt arra a körülményre, hogy Balatonalmádi a püspök személyéhez kapcsolódóan kiemelt testvérvárosi kapcsolatot ápol Tusnádfürdővel. A műalkotás az ereklyével együtt, összhangban a katolikus egyház jog vonatkozó rendelkezéseivel, 2025. május 2. napján **egyházi szertartás keretében felszentelésre került**, amely alapján **szent dologként (TEKA / res sacra)** került meghatározásra az egyház jog (Corpus Iuris Canonici 1190. kánon) szerint.

A fentiek alapján tehát a Balatonalmádi 10518 hrsz. alatt nyilvántartott, természetben a 8220 Balatonalmádi, Magyar utca 21–23. szám alatt fekvő ingatlanon 2025. május 2-án **emléktábla avatásával egybekötött felszentelésre került sor.** A felszentelést Főtisztelendő Pásztor Ferenc Timóteus atya, független ókatolikus szerzetespap végezte, Juhász Gergely, a Független Ókatolikus Egyház kormányzó püspökének nevében. A felszenteléskor jelen volt Balatonalmádi város alpolgármestere és számos, a város kulturális életében fontos szerepet betöltő személy.

Az avatást követően a kezdeményező nem terjesztett elő kérelmet a **TEKA (res sacra)** helyi védelem alá helyezése iránt, mivel jóhiszeműen abban a tévhitben volt, hogy annak elrendelése automatikusan megtörténik. A kezdeményező jelen kérelméhez **M/5. sorszámu mellékletként csatolja az eseményre szóló egykori meghívót, a felszentelést igazoló egyházi tanúsítványt, valamint néhány fényképfelvételt a szertartásról.**

A kezdeményező előadja továbbá, hogy a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett **Márton Áron Emlékév keretében** szeretettel várja mindazokat, akik a jeles püspök emléke előtt tiszteletüket leróni kívánják, és az Emlékév programjaihoz kapcsolódóan Balatonalmádiba látogatnak.

c) a kezdeményező megnevezése, lakcíme vagy székhelye, egyéb elérhetőségei

- kezdeményező neve: **Csurka Eszter**

- lakcíme: **1114 Budapest, Orlay utca 9. 3. em. 9. ajtó**
- egyéb elérhetősége: **e-mail cím: csurkaeszter@gmail.com**

IV. Egyéb

A Rendelet 4. §-a alapján kezdeményező a hatályos ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a javaslattal érintett földrészlet tulajdonosa és a műalkotás megalkotója is egyben. Kezdeményező **M/2.** sorszámú mellékletként csatolta az ingatlan tulajdoni lapját.

A Rendelet 5. § (1) és (4) bekezdései alapján kezdeményező kéri a T. Képviselő-testületet, hogy a helyi védelem alá helyezés iránti eljárás kezdeményezéséről, valamint a képviselő-testületi döntésről – a döntés napjától számított 15 napon belül – Balatonalmádi polgárai számára tájékoztatást szíveskedjen közzétenni.

Kezdeményező kéri továbbá a T. Képviselő-testületet, hogy az eljárás során megtett valamennyi eljárási cselekményről a kezdeményezőt, valamint jogi képviselőjét egyaránt értesíteni szíveskedjen.

Budapest, 2026. január 15.

Tisztelettel:

Csurka Eszter kezdeményező
képv.: Horony Ügyvédi Iroda
Dr. Horony Levente ügyvéd

Mellékletek:

M/1. *Ügyvédi meghatalmazás*

M/2. *Tulajdoni lap*

M/3. *Térképmásolat*

M/4. *Alkotóművészeti Koordinációs Iroda által elkészített szakvélemény*

M/5. *Felszentelésre szóló egykori meghívó, a felszentelést igazoló egyházi tanúsítvány, valamint néhány fényképfelvétel a szertartásról*

HORONY ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Horony Levente ügyvéd
1111 Budapest, Kende utca 5. 3. em. 1.
Tel.: 413-0872
ugyved@horony.hu

Ügyvédi meghatalmazás

Alulírott **Csurka Eszter** (születési név: Csurka Eszter, születési hely és idő: Budapest, 1969. szeptember 27., anyja neve: Borsányi Klára) 1114 Budapest, Orlay utca 9. 3. em. 9. ajtószám alatti lakos a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:15. § (1) bekezdése, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 34. § (1) bekezdése alapján, ezúton

meghatalmazom

a Horony Ügyvédi Irodát (székhely: 1111 Budapest, Kende utca 5. 3. em. 1., kamarai nyilvántartási szám: 4932, képviseletében eljár: Dr. Horony Levente ügyvéd, KASZ: 36061634), hogy a Balatonalmádi, 10518 hrsz-ú ingatlanon található TEKA / res sacra műalkotás helyi védelem alá helyezési eljárásában a Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete előtt képviseletemet az Ügyvédi törvényben foglaltak szerint teljes jogkörrel ellássa.

Az Üttv. 28. § (3) bekezdése alapján a meghatalmazás feljogosítja az ügyvédet minden olyan cselekményre, amely a rábízott ügy szabályszerű ellátásával jár, így az Üttv. 34. § (4) bekezdése értelmében okirat, pénz és más vagyontárgy átvételére is.

Az Üttv. 34. § (2) bekezdése alapján az ügyvédnek adott meghatalmazás csak akkor érvényes, ha írásba foglalták. A meghatalmazást a megbízónak és az ügyvédnek saját kezűleg alá kell írnia. A megbízó és az ügyvéd által aláírt meghatalmazás teljes bizonyító erejű magánokirat.

Az Üttv. 34. § (5) bekezdése alapján az ügyvéd képviseleti jogkörének korlátozása csak annyiban hatályos, amennyiben az a meghatalmazásból kitűnik.

A Ptk. 6:15. § (3) bekezdése alapján a meghatalmazás visszavonásig érvényes.

Az Üttv. 28. § (5) bekezdése alapján az ügyvéd a megbízás ellátásához helyettes ügyvédje, alkalmazott ügyvédje, ügyvédjelöltje, a nála működő külföldi jogi tanácsadó, továbbá más ügyvéd, európai közösségi jogász, alkalmazott európai közösségi jogász közreműködését is igénybe veheti.

Budapest, 2026. január 14.

Csurka Eszter
Meghatalmazó

A képviselet ellátását vállalom.

Budapest, 2026. január 14.

HORONY ÜGYVÉDI IRODA
DR. HORONY LEVENTE ÜGYVÉD
1111 Budapest, Kende utca 5. 3. em. 1.
Tel.: 06 (1) 413-0872; e-mail: ugyved@horony.hu
Adószám: 19291311-2-43
KASZ: 36061634

Horony Ügyvédi Iroda
Meghatalmazott
képv.: Dr. Horony Levente ügyvéd

"CÍMKÉPZÉS ALATT"

Balatonalmádi, Zártkert, 10518

I. RÉSZ

1.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 57349/2/2017.12.18				
	AZ INGATLAN ADATAI, ALRÉSZLET ADATOK				
	Alrészlet jele	Művelési ág / Kivett Megnevezés	Minőségi osztályok	Terület (ha nm)	Kataszteri jövedelem (AK)
		Kivett / zártkerti művelés alól kivett terület, és gazdasági épület	0	4190	0

II. RÉSZ

6.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 42509/2016.05.30				
	Tulajdonjog				
	Jogállás: TULAJDONOS Tulajdoni hányad: 705/8150 Jogcím: törvényes öröklés, osztályos egyezség Név: Takács Tímea, Születési név: Takács Tímea, Születési év: 1986, Anyja neve: Perge Etelka Jogosult címe: 2881 ÁSZÁR, Vörösmarty utca 3.				
7.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 42509/2016.05.30				
	Tulajdonjog				
	Jogállás: TULAJDONOS Tulajdoni hányad: 705/8150 Jogcím: törvényes öröklés, osztályos egyezség Név: Takács Viktória, Születési név: Takács Viktória, Születési év: 1987, Anyja neve: Perge Etelka Jogosult címe: 2881 ÁSZÁR, Vörösmarty utca 3.				
8.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 416662/2/2020.10.22				
	Tulajdonjog				
	Jogállás: TULAJDONOS Tulajdoni hányad: 1410/8150 Jogcím: adásvétel Utalás: II/2 Név: Csurka Eszter, Születési név: Csurka Eszter, Születési év: 1969, Anyja neve: Borsányi Klára Jogosult címe: 1114 BUDAPEST XI.KER., Orlay utca 9 TT. 1. a.				
9.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 416878/4/2020.10.27				
	Tulajdonjog				
	Jogállás: TULAJDONOS Tulajdoni hányad: 5330/8150 Jogcím: adásvétel Utalás: II/4 Név: Csurka Eszter, Születési név: Csurka Eszter, Születési év: 1969, Anyja neve: Borsányi Klára Jogosult címe: 1114 BUDAPEST XI.KER., Orlay utca 9 TT. 1. a.				

III. RÉSZ

1.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 37715/2013.05.30				
	Önálló szöveges bejegyzés				
	A járási földhivatalok illetékességi területeinek kijelöléséről szóló 149/2012. (XII. 28.) VM rendelet alapján az ingatlan átcsatolva a Balatonfüredi Járási Földhivataltól a(z) Veszprémi Járási Földhivatalhoz.				
2.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 57349/2/2017.12.18				
	Önálló szöveges bejegyzés				
	Ingatlan adatainak változása 8/2056/2017				

Veszprém Vármegyei
Kormányhivatal Földhivatali
Főosztály Földhivatali Osztály 5.
Magyarország Veszprém 8200
Veszprém, Vörösmarty Mihály tér 9

Tulajdonilap-másolat
(szemle)
Ügyazonosító:
INYER/TULLAP/20260114/18247
2026.01.14

Oldal 2/2

Balatonalmádi
Zártkert, 10518 helyrajzi szám

Folytatás az előző oldalról

Az E-hiteles tulajdonilap-másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak.

TULAJDONI LAP VÉGE

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal
Veszprém 8200 Veszprém, Vörösmarty tér 9.

E-hiteles térképmásolat - Teljes másolat

2026.01.14 14:35:55

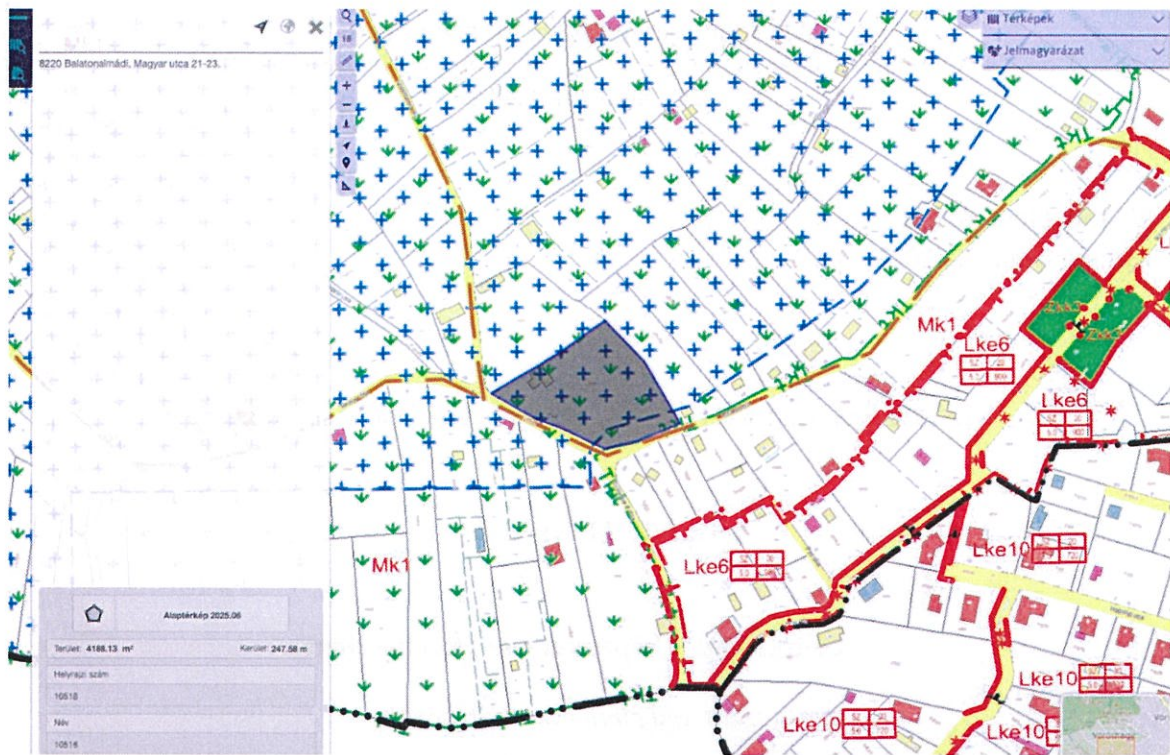
Helyrajzi szám: BALATONALMÁDI zártkert 10518

Megrendelés szám: 2442/4/2026

Méretarány: 1 : 1000

A térképmásolat a kiadás időpontjában megegyezik az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmával. A térképmásolat méretek levételére nem használható!

Alkotóművészeti Koordinációs Iroda

Cím: 1055 Budapest, Honvéd u. 13-15. Levélcím: 1463 Budapest, Pf.: 1036.

<http://alkotomuveszet.com>

Előadó: Hont Jázmin

Ügyiratszám: 52/2023

Az 1991. évi XX. törvény 109. §. (1., 2.) bekezdése alapján készült**S Z A K V É L E M É N Y****Csurka Eszter képzőművész által készített***Időkapu című műalkotásáról*

A szakvélemény Csurka Eszter képzőművész felkérésére és költségvállalásával készült.

Csurka Eszter képzőművész Balatonalmádiban létrehozott egy összművészeti alkotást. Az Időkapu című mű egy 12 x 6 x 4 méteres, hat oszlopból álló, félig fallal rendelkező, tetővel lefedett, beton, fa és festék felhasználásával létrehozott funkcionális tér, és egyben esztétikai elem. A téralakítás és rendezés mint művészi kifejezőeszköz jelenik meg, meghatározott kompozíció alapján.

Hasonló esetekben elődintézményeink is készítettek már ilyen jellegű szakvéleményt, mint például Lois Viktor szentendrei 1994-es Felhőmosó című műterem alkotása és ef Zámbo István ugyanott található tornya. Egységesen kezelt gyűjteményt is műtárggyá nyilvánítottak, mint például Kalmár János Kalmár Art Studio műteremlakása, benne alkotásaival. Tehát nem egyszeri, és nem is első esetről van szó a jelen helyzetben.

Az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda által összehívott szakértői bizottság 2023. szeptember 20-án megtekintette és véleményezte a műalkotást a Balatonalmádiban megtartott ülésen (8220 Balatonalmádi, Magyar utca 21-23.).

Csurka Eszter Munkácsy Mihály-díjas képzőművész. Az Iparművészeti Főiskolán fotót és alkalmazott grafikát, a Színművészetin pedig rendező-operatőrnek tanult. Tagja a Fialat Iparművészek Stúdiójának és a Magyar Alkotóművészek Szövetségének. Csurka nevezhető összművésznek. Számos ágban alkot, festő, szobrász, performer, fotós, rendező, színész, díszlettervező. Művein gyakran alkalmaz egyes technikákat. Festményeit filmszerű látásmód jellemzi. Kifejezetten foglalkoztatja az emberi test és az

anyag, valamint a tér és az idő. Balatonalmádin bemutatott alkotásán is erre helyezi a hangsúlyt. A címe, Időkapu, is utal rá. Ugyanígy elmondható általánosságban alkotásairól és erről a bizonyos műről is, hogy elmossa a határokat. Bizonytalanságot kelt, hogy milyen térben és időben vagyunk éppen jelen, kint vagyunk-e vagy bent. Az Időkapu művészetének egy kiteljesedéseként fogható fel, ebben erősödik fel legjobban ez az érzés. A kint és bent összemosása konkrétan, fizikálisan jelenik meg a félig zárt félig nyitott térben.

A helyspecifikus installáció nagyon szoros kapcsolatban áll környezetével. Utóbbi azonban még nem kapott végleges kialakítást, tereprendezésre vár. Amennyiben ez megvalósul, a befogadó természettel együtt fog nagyon jelentőségteljes egységet alkotni. A kialakított külső és belső tér összefogása funkcionálisan is működik, mint műterem, de esztétikai jelenség is a tájban. Az alapterület fele két méter magas fallal három oldalról körülvett, ebben a részben zajlik az alkotófolyamat. Tehát ez egy műalkotás, melyben újabb műalkotások keletkeznek. Helyszínül szolgál a művész nagyon jelentős új alkotásainak megszületéséhez. Egy különleges látványt nyújtó monumentális objektum. Az építmény tetőzete funkcionálisan az időjárás viszontagságaitól véd, de szervesen is kapcsolódik az alépítményhez.

Külön ékessége az alkotásnak a külső falképek. A szürke-fehér színekre redukált belső rész kontrasztjaként fogható fel a külső falszakasz színes felülete. Utóbbi nemesvakolatba kevert pasztával készítette, így egy anyagában színezett falkép. Az életművében gyakran megjelenő bolygószerű gömbök sokasága tarkítja a fekete alapot. A gömbök felfoghatóak, mint a teljesség iránti vágyunk, a térre és az időre kérdez rá. A bolygószerűséggel megidézi az űrt, a csillagos eget a magaslaton elhelyezett falszakaszon. Illik a hely különleges atmoszférájához. A képek terében is megjelenik a kinti és benti világ, különösen expresszív lendület sodorja ezt a kettőt egybe. A szuggesztív képeknek ez a hely lehetett egyedüli inspirációja.

Az egyszerű, világos szerkezet nem válik külön a természettől, utóbbi belép az építészeti elemekbe, elválaszthatatlanná válnak egymástól. Egyszerre van jelen a bensőségesség és a teljesen nyílt tér. Aktív párbeszéd zajlik a természet és az installáció között. A nyitott oszlopos rész keretet ad a tájnak, miközben teljesen behelyezkedik abba, ezzel harmóniát képez. A balatoni kilátás jól reflektál a nyitott rész közepén elhelyezett szoborral egymásra. Utóbbi úgy készült, hogy forró viaszt öntött vízbe, és hagyta, hogy az felvegye a víz információit, amit aztán átadott a bronznak. Tehát természeti, vizet idéző alkotás áll a nagyobb monumentum közepében.

Martin Heidegger német idealista filozófus A művészet és a tér című értekezésében arra a sokrétűségre reflektál, mely megjelenik az itt adott monumentális épületszoborban is. Az általa használt művészeti tér fogalom illik az alkotásra, ugyanis elmondható róla, hogy a tér meghatározza a műalkotást. A képződmény elfoglalja a teret, mely ezáltal részesül a művészetből.

Rosalind E. Krauss művészetteoretikus A szobrászat kiterjesztett tere című tanulmányában diagrammal ábrázolta a táj-nem táj, építészet-nem építészet viszonyait. Ami nem táj és nem építészet, az a szobrászat, nem-táj és táj között a megjelölt területek helyezkednek el, az építészet és nem-építészet között axiomatikus struktúrák, míg a táj és az építészet között a helyszín-konstrukció. A jelenlévő alkotás az utóbbi kategóriába illik bele legjobban, viszont mind a négy fogalom megjelenik különböző részein. Kifejezetten izgalmas összművészeti alkotás építészeti, szobrászati és festészeti elemek keveredésével.

Javasoljuk elkészülte után az egész egység védetté nyilvánítását. Az alkotás különleges, a jelenkori magyar képzőművészet egy nagyon fontos ágát képviseli. Megtartása kiemelten fontos.

Az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda – a szakértői vélemények alapján – a bemutatott műalkotást a bírálaton elhangzott észrevételek megfontolásával megtartásra és védelmezett státuszra javasolja.

Szakértők voltak: Szotyory László képzőművész és Wehner Tibor művészettörténész, az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda részéről Matiszlovics Tibor irodavezető és Hont Jázmin kulturális menedzser.

Az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda a szakvéleményért a szerződés szerinti bírálati díjat számolja fel.

A szakvéleményt készítette: Hont Jázmin kulturális menedzser.

Budapest, 2023. 09. 21.

Matiszlovics Tibor s.k.
alkotóművészeti koordinációs irodavezető

Kapják:

- Csurka Eszter
- Irattár

cím: 1111 Budapest, Bartók Béla út 40.
e-mail: csurkaeszter@gmail.com

Non recuso laborem

Ezen a helyen **Márton Áron** (1896-1980), Erdély püspökének emlékét ápoljuk. Miután ide lett beépítve Isten legendás szolgájának Máramarosszigeten hátrahagyott ereklyéje, ezen a megszentelt helyen mi keresztények imádkozhatunk és megemlékezhetünk a gyulafehérvári főpapról.

Hoc loco memoriam colimus **Áron Márton** (1896-1980), episcopi Transylvaniae. Postquam reliquia servi Dei fabulosa in Máramarossziget relictā hic inauguratus est, christiani orare et meminisse possumus summi sacerdotis Gyulafehérvár in hoc loco consecrato.

Balatonalmádi, 2025.

Tisztelettel meghívjuk Önt

Márton Áron püspök ereklyéjének felszentelésére a balatonalmádi Időkapuban.

Az emléktábla avatása és a hely felszentelése 2025. május 2-án, 14:00 órákor kezdődik.

A szentelési szertartást végzi:
Pásztor Timóteus szerzetespap
a Független Ókatolikus Egyház képviselőjében

Közreműködnek:
Halas Adeláida színművész
Nagy Miklós zenész

Bizva megtisztelő jelenlétében, szeretettel várjuk!

Helyszín:
Balatonalmádi, Magyar utca 21-23.
(Bejárat a Szömörce utca felől)

Non recuso laborem

Ezen a helyen **Márton Áron** (1896-1980), Erdély püspökének emlékét ápoljuk. Miután ide lett beépítve Isten legendás szolgájának Máramarosszigeten hátrahagyott ereklyéje, ezen a megszentelt helyen mi keresztények imádkozhatunk és megemlékezhetünk a gyulafehérvári főpapról.

Hoc loco memoriam colimus **Áron Márton** (1896-1980), episcopi Transylvaniae. Postquam reliquia servi Dei fabulosa in Máramarossziget relictā hic inauguratus est, christiani orare et meminisse possumus summi sacerdotis Gyulafehérvár in hoc loco consecrato.

Balatonalmádi, 2025.

AZ ATYA+ÉS A FIÚ+ÉS A SZENTLÉLEK NEVÉBEN

a mai napon megáldott és megszenteltetett

Főtisztelendő PÁSZTOR FERENC TIMÓTEUS atya
független ókatolikus szerzetesap által
a 8220 Balatonalmádi, Magyar utca 21-23.
Hrsz.: 10518. alatti IDŐKAPU alkotásban található
Isten Szolgája MÁRTON ÁRON püspök
erektýje és annak emléktáblája

Balatonalmádi, 2025. május hónap 2. napján

Juhász Gergely
a Független Ókatolikus Egyház
kormányzó püspöke

Pásztor Ferenc Timóteus
a Független Ókatolikus Egyház
szerzetesap - püspöki káplánja

